

Flocert is een maatschappelijke organisatie die vanuit Bonn certificeringsdiensten aanbiedt. De organisatie is opgericht in 2013 als onafhankelijke dienstverlener die controleert of en certificeert dat producenten en handelspartners binnen het fairtradesysteem zich conformeren aan de fairtradestandaarden.

Betrouwbare certificering van eerlijke handel in de wereld

Gebaseerd op haar ervaring met fairtradecertificeringen ontwikkelde Flocert zich tot een one-stop-shop voor een scala aan gerelateerde diensten, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling en naleving van gedragscodes en het vaststellen van het naleven van andere standaarden. Flocert is de enige maatschappelijke certificeringsorganisatie die ISO 65 geaccrediteerd is voor al haar certificeringsdiensten.

Met meer dan tachtig medewerkers en meer dan honderd auditors bedient Flocert bijna drieduizend klanten (producenten en handelspartners van fairtradeproducten) over de hele wereld. Van kleine producenten in ontwikkelingslanden tot grote, wereldwijde retailketens. Meer dan de helft van de gecertificeerde producenten bevinden zich in Latijns-Amerika. Naast het hoofdkantoor in Bonn heeft Flocert vestigingen in Costa Rica, India en Zuid-Afrika. Het promoten van fairtrade naar consumenten wordt gedaan door fairtradeorganisaties in de landen zelf, zoals in Nederland bijvoorbeeld Max Havelaar. In 2012 hebben consumenten 4,8 miljard euro aan fairtradeproducten gekocht.

Certificeren productieketen

De fairtradecertificering is een productcertificatiesysteem waarin maatschappelijke, economische en milieutechnische aspecten van het productieproces worden afgezet tegen de fairtradestandaarden. Deze standaarden zijn toegespitst op verschillende typen organisaties, zoals kleine producenten, loonarbeid of handel. De certificering omvat de hele productieketen, van landbouw tot en met het produceren en verpakken van het eindproduct. Volledige naleving van de toepasselijke standaarden is een vereiste voor het mogen verkopen van een product onder het fairtradelabel. Flocert, het officiële wereld-

wijde certificeringsorgaan voor fairtrade, valideert of organisaties de standaarden naleven.

Stappen in het certificeringsproces

Flocert stelt tijdens de certificeringsproces vast of het product en de organisatie binnen de reikwijdte van het fairtradecertificatiesysteem vallen. Zo ja, dan verstrekt Flocert een aanvraagformulier. Handelspartners ontvangen een tijdelijke toestemming om onder het fairtradelabel zaken te doen direct nadat de aanvraag is ingediend en beoordeeld.

De volgende stap is dat Flocert audits uitvoert om vast te stellen dat de aanvragende organisatie de relevante fairtradestandaarden naleeft. De audits variëren in lengte en complexiteit, afhankelijk van de omvang en structuur van de organisatie en het aantal producten dat de organisatie wil laten certificeren. De audit omvat een aantal locatiebezoeken, face-to-face gesprekken met boeren, arbeiders, vakbonden, managers en overlegorganen, naast het beoordelen van financiële en andere documenten. De auditor deelt de bevindingen van zijn audit met de aanvrager in een slotbijeenkomst, waarin hij de gebieden waar de organisatie de fairtradestandaarden niet naleeft nader toelicht en verbetermaatregelen bespreekt.

Na afloop van de audit stuurt de auditor een rapport met bevindingen naar een van Flocerts certificeringsanalisten om de resultaten verder te beoordelen. Indien er nog steeds gebieden zijn waarin de organisatie de standaarden niet naleeft, vraagt Flocert om nadere acties om de niet-naleving te corrigeren. Producenten die in de initiële audit geen majeure niet-nalevingpunten hebben, ontvangen de toestemming om onder het fairtradelabel zaken te doen.

Zodra de niet-nalevingpunten zijn opgelost, ontvangt de organisatie een certificaat ter bevestiging dat de organisatie is gecertificeerd. Er is een driejarige certificatiecyclus, waarbin-

nen Flocert, naast de genoemde initiële audit, nog minstens twee audits uitvoert: een surveillance-audit en een hernieuwingsaudit.

De opbrengsten op de juiste plaats

Deze audits zorgen ervoor dat producenten, als begunstigers van de fairtradebeweging, de vruchten plukken van de voordelen van het label, zoals het ontvangen van de marktprijs of een minimumprijs (de hoogste van de twee) voor de producten en de fairtrade-premie. De fairtradedstandaarden definiëren namelijk voor elke keten wie verantwoordelijk is voor het betalen van de fairtrade-prijs en -premie aan de producent. Alle transacties moeten vastgelegd zijn in online transactiedatasoftware. Vervolgens vindt tijdens de audits een cross-check plaats binnen keten met de informatie die de fairtradebetalers verstrekken.

De fairtradedstandaarden vereisen dat zowel handelspartners als producenten de fairtrade-premie separaat van andere inkomsten en kosten registreren. De auditors kunnen altijd vaststellen hoeveel premie betaald of ontvangen had moeten worden, omdat deze gebaseerd is op het verkochte product (bijvoorbeeld 1 dollar per 18,14 kg geëxporteerde dozen bananen).

Coöperaties of organisaties van kleine producten registreren de premie zelfstandig. De fairtradedstandaarden bepalen echter dat de arbeiders vertegenwoordigd moeten worden door aparte juridische entiteiten. Deze entiteiten ontvangen namelijk de fairtrade-premie.

De fairtrade-premie kan gebruikt worden om te investeren in infrastructuur, gezondheidszorg of maatschappelijke projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van de producenten en hun omgeving. De standaarden pogen niet te restrictief te zijn, maar er zijn grenzen: plantages mogen er bijvoorbeeld niet de operationele kosten mee dekken, of de kosten die gemaakt worden om aan de fairtradedstandaarden te voldoen. Een belangrijk uitgangspunt waaraan voldaan moet worden is dat alle boeren of arbeiders democratisch beslissen waar de premieopbrengsten aan besteed worden en dat zij continu en inzichtelijk

geïnformeerd worden over alle bestedingen van de premieopbrengsten.

Auditors met veel talenten

De audits op naleving van de standaarden worden uitgevoerd door auditors van Flocert. Zij zijn gewoonlijk werkzaam in de landen van de auditees zelf en spreken ook de lokale taal. Hun achtergrond is afhankelijk van het type auditklant. Zo is het bij het auditen van een plantage bijvoorbeeld van belang dat de auditors zeer goed bekend zijn met de lokale arbeidswetgeving, maar ook dat zij basiskennis hebben van landbouwkundige principes. Vaak hebben auditors in de producentenlanden dan ook een landbouwkundige achtergrond en uitgebreide ervaring met het uitvoeren van maatschappelijke audits. Omdat ook de boekhouding van de fairtrade-premie object van onderzoek is, is ervaring in boekhoudkundige zaken ook van belang. Sommige auditors hebben dan ook een achtergrond in financiën. Alle auditors en medewerkers van Flocert hebben gemeen dat zij geloven in fairtrade en de doelstelling om producenten in ontwikkelingslanden en opkomende landen hun lot in eigen handen te laten nemen. Het verstrekken van zekerheid omtrent eerlijke handel in de wereld waar iedereen op kan vertrouwen is dan ook waar Flocert voor staat. <<

Foto: Sean Hawkey

Jannis Bellinghausen is nu zes jaar werkzaam voor Flocert. Hij heeft een special focus in certificering van koffieproductie in Azië, Pacific en Latijns-Amerika. Hij is afgestudeerd in Latijns-Amerikaanse Studies en is de Flocert productmanager voor fairtrade-certificering.